

Het is de bedoeling dat op 5 mei de herdenking zal worden gevierd van de bevrijding. Het is dan 25 jaar geleden, dat we van het juk van de duitse bezetting zijn verlost.

Hoe dat precies in Boijl zal gebeuren daarover volgen nadere publicaties.

Wel zal het een gevarieerd programma zijn. Op 4 mei zullen de gevallen worden herdacht. Ook hierover volgen nadere gegevens.

1970 1970 1970 1970

Velen met ons hebben de jaarwisseling met veel handdrukken en goede wensen voor het komende jaar, op het schoolplein gevierd. De O.J.P. verraste het dorp met een sneeuwschuiver voor het fietspad. Ook dit jaar lieten de jonge mensen zien, dat ze gezamenlijk in uitstekend verband tot prachtige dingen in staat zijn.

Het dagelijks bestuur van onze gemeente was voltallig aanwezig. Voor alles wat de jeugd van Boijl voor de samenleving doet, onze grote waardering.

BOLJE VAN VOOR EN OM 1900.

=====

Als men hierover iets wil vertellen zal men uiteraard beginnen bij het toenmalige landschap.

De heidevelden bepaalden toen in grote mate het aanzien. Het Rijsberkamper- en Riesingerveld was een bijna aaneengesloten geheel vanaf de grens bij Zorgvlied tot bijna de hoek bij de Doldersumseweg. Aansluitend was het Vrouwenveld en daaraan de Daaken en het omliggende veld.

Dan was er nog de Boekelterheide, vanaf de Riette tot de scheiding met Noordwolde. Daar tussen, op de scheiding van hoog naar laag de fenne gronden. Deze werden soms beweid met jongvee, aansluitend aan enig beter grasland.

Aan ontginning werd nog weinig gedaan. Er was enige bebouwing in oostelijke richting, een 8 tal kleine boerderijtjes tot de Drentse grens. Aan de Zuidkant, langs de "Maatschappij" was de bebouwing veel sterker. Deze heidevelden, met het Vrouwenveld waren reeds in de 17de eeuw verwoend. Het hoogveen was afgegraven en langs gegraven wijken en vaarten was de turf afgevoerd. De achter gebleven gronden werden weer aan de natuur overgelaten en begroeiden weer met heide.

Vrijheids-minnende kolonisten in de "Maatschappij" maakten gretig gebruik van de mogelijkheid om voor een paar guldens een perceel heide te bemachtigen.

Zij stichtten daarop eenvoudige arbeiderswoningen.

Men moet nu niet denken dat het heideveld geen enkele economische betekenis had. Het paste wel degelijk in het toen gevoerde beleid.

De in nog vroegere tijd gehouden heideschappen waren van de baan. Slechts een kleine kudde was nog in 't Riesingerveld.

Wat de reden was dat de heideschappen, welke in 't bijzonder gehouden werden voor mestproductie, werden afgeschaft, is ons niet bekend. De kunstmest was in die tijd nog onbekend.

De heide kreeg de functie van strooisel levering.

Heideplaggen werden in 't voorjaar losgemaakt, aan hoopjes van 9 stuks en 1 plag onderste boven erop voor afwatering. Soms werden ze een keer omgezet voor betere droging.

Voor en na de hooioogst en voor het korenmaaien, was de tijd voor plaggen mennen. Dag in, dag uit waren de boeren hiermee bezig. Honderden wagens werden per jaar geoogst.

Rondom de boerderijen werden ze opgestapeld in smalle hopen en tot een hoogte van $\pm$ 3 meter. Over het latere verbruik vertellen we later.

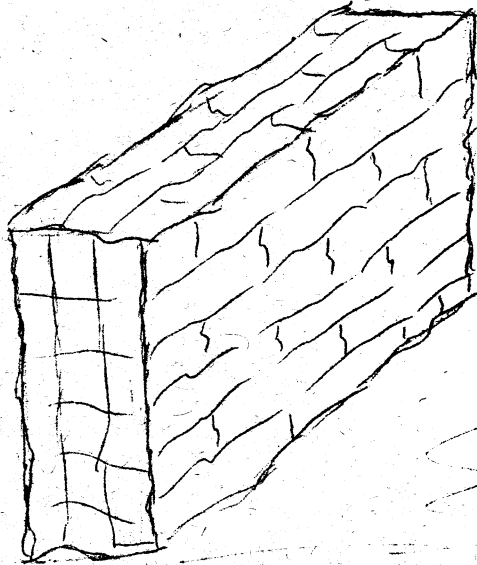
Het plaggen steken werd, als het niet door eigen personeel werd gedaan, in aangenomen werk door anderen uitgevoerd. De prijs die mij nog bekend is, beliep $\pm$ 10 à 11 cent per voer van 200 plaggen. Een handige arbeider kon zo'n 10 voer per dag los maken. Voor dit werk werd een speciale schoffel gebruikt. De steel stond stijler als bij gewoon gebruik. Men kon bij een groter hoek er rechter bij staan. De schoffel werd niet geslepen maar op een haarspit dun uitgeslagen.

Een dunne enigszins venige plag werd verlangd. Degene die een dikke en zanderige plag stak stond niet in de gunst.

Kilometers plaggen hopen zijn er toen in die jaren losgemaakt. Enkelens waren specialisten in 't vak. Ik herinner me nog Arend Hendriks Hoogenkamp, welke bijzonder uitmunte.

Het heideveld had ook nog de functie van brandstof leverancier. De aanwezige veendobben zorgden hiervoor, evenals de veenvorming in de vochtige laagten. We vermelden nog dat er na plm. 10 jaar weer de tijd was om plaggen te kunnen steken.

De vochtige heide had door een meerdere groei een dikkerder veenlaag. Dit veld werd benut voor het steken van brandzoden. Deze zoden hadden ongeveer de maten als de bekende lange turf. Er was echter maar één laag voorhanden. De zoden werden

enigszins opgedroogd, opgestoekt in grotere hopen met onderling enige tussenruimte voor beter droging. Ze werden afgedekt met een heideplag. In het najaar werden de zoden naar huis gebracht.

De volgende keer meer over:

DE TURF enz.

=====

De zalige winter.
 @@@@@@@@@@@@@@@@@@@@@@

Als het winter is kunnen we lekker schaatsenrijden, als het mooi ijs is. De eerste sneeuw viel bij ons nogal vroeg het was in het laatst van de Herfst.

En we konden ook vroeg schaatsenrijden.

Het was spiegelgladijs.

Als je schaatsen niet geslepen waren dan gleeed je bij iedere slag een beetje weg.

's Maandags de eerste dag van onze Kerstvakantie, ging het erg dooien.

En het vroom 's nacht helemaal niet.

Maar toen het kerstfeest was begon het weer matig te vriezen.

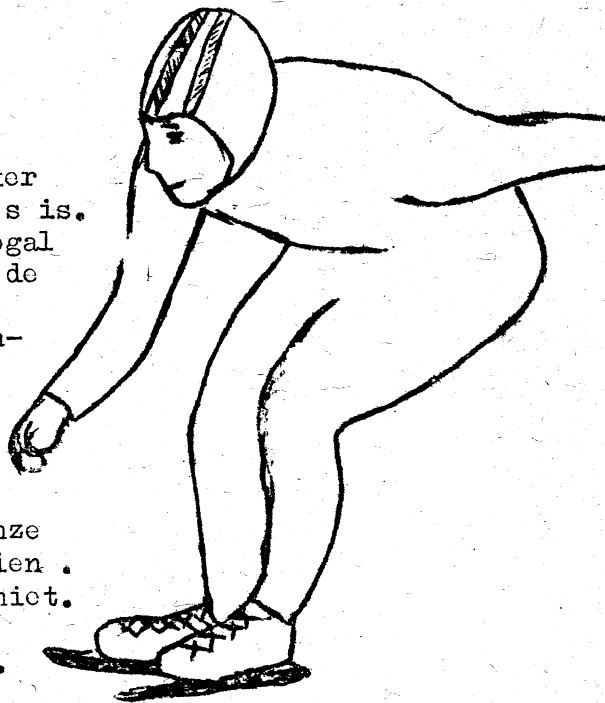
Vrijdagmiddag werd de baan weer geopend. Het ijs was spiegelglad maar er zaten veel bobbels op de baan.

Zaterdagssmiddags moest ik naar een verjaardag van Jan Prakken.

Zondags ben ik naar de ijsbaan geweest het was er erg koud.

's Maandags was ik erg misselijk, en mijn broer Franke had zo'n erge oorspijn dat hij van de dokter naar het ziekenhuis moest om zijn oren te laten doorspuiten. Maar dat oordoor-spuiten doet helemaal niet zeer.

Uit.

Jacobus van Zanden.

Met Kerstmis

#####

Trijntje en ik mochten naar Kerstmis. Het was kwart voor zeven toen we vertrokken.

We kwamen in Boijl en vader liet ons uit. Moeder ging met ons mee. Vader niet die ging naar oom Henderik om naar het Kerstmis ons mee nemen.

Toen we binnen waren zag ik die lichtje en die prachtige bel-len en die slingers alles was mooi.

Er lag een boekje op de stoel voor alle mensen. Toen begon het feest. We zongen eerst en nog eens een keer.

We kregen twee snoepjes.

Jan Jonkman en een meisje lazen wat voor.

Maar na een poosje kwam Renzke Jorritsma en die vertelde een prachtig verhaal over Janneman en het verhaal van het geboren kindje Christus.

Het was een prachtig verhaal en het werd ook mooi verteld. Na afloop zijn we naar huis gegaan en daar naar moesten we naar bed.

De tweede Kerstdag hebben we s avonds zelf de kaarsjes in onze Kerstboom aangedaan. Dat was ook mooi maar ja overal komt een eind aan.

Rinse Marks.

Oudejaarsavond 1969 - 1970.

oooooooooooooooooooooooooooooooo

Het was 7 uur en we hadden net het eten op.

Ik hielp mijn moeder vlug met het afwassen, en toen dat klaar was gingen we televisie kijken. In het begin was er niet zo veel aan. "Maar even uit doen", zei moeder.

Het was in tussen al 20 minuten voor 8 geworden, en mijn vader kwam thuis. Vader zei: "Ik ga eerst nog even in de schuur aan het werk, en dan kom ik gezellig bij jullie zitten".

Moeder zette vast de schaal met oliebollen op tafel. Ik wou er direkt al mee beginnen, maar moeder zei: "Nog even wachten tot Zwaantje komt". Zwaantje is het meisje van mijn broer.

Ze zou met de bus komen. Ik zou net zeggen wat is die bus laat, toen op het zelfde moment de bus voor ons huis stond.

Ik liet Zwaantje vlug binnen, want ze was koud.

Zwaantje zei: "Hebben jullie de televisie niet aan?"

Ik zei: "Is die dan mooi?" "Ik zal hem eens aanzetten".

We hadden een poos gekoken tot het al 12 uur was. We wensten elkaar Gelukkig Nieuwjaar. Mijn vader zei: "Stap maar in de auto dan gaan we naar het schoolplein". Nu dat deden we natuurlijk. Ik ging naast Bettie v/d Heuvel staan, en die vond het erg fijn. Ik vond het ook fijn, want de Oudejaarsploeg heeft een sneeuwploug gegeven.

Ik vind het erg fijn wat de Oudejaarsploeg dit jaar gedaan heeft.

Annegina

ONDERWIJS IN DE ONONTWIKKELDE LANDEN.

Als er in een land veel analfabetisme is, zijn er weinig geschoolde arbeiders. Dit heeft tot gevolg, dat de kwaliteit van de arbeid laag is. Dit betekent dat er een lage productie is en dus een geringe welvaart.

In de Westerse landen leren de meesten al vroeg lezen en schrijven. Na vier jaar onderwijs kunnen de meeste leerlingen al eenvoudige lectuur in zich opnemen. Zij kunnen dan lezen voor hun genoegen en vermeerderen zo spelenderwijs hun kennis en vinden in geschreven teksten antwoord op hun vragen.

De meeste volwassenen in de onontwikkelde landen beschikken niet over deze eenvoudige kennis. De daarvoor nodige scholing hebben ze niet of onvoldoende gekregen.

Velen vallen ook weer terug in het analfabetisme, omdat ze het niet kunnen toepassen en onderhouden.

Op het ogenblik is 33% van de wereld bevolking boven de 15 jaar analfabeet. Dit zijn $\pm$ 750 miljoen mensen. In 1957 was het analfabeten boven de 15 jaar 44%.

Deze vergelijking leert ons twee dingen:

1. Men is er ingeslaagd meer kinderen basis onderwijs te geven.
2. Ook volwassen en heeft men vaak onder grote inspanning onderwijs verschaft.

De groei van de wereldbevolking heeft men echter niet bij kunnen houden. Want de 44% van 1957 wat "slechts" 700 miljoen analfabeten.

Er zijn nu dus 50 miljoen meer analfabeten en dit wordt nog steeds groter.

Ieder jaar komen er weer 15 jarigen bij, die geen basis onderwijs gehad hebben. In sommige ontwikkelingslanden krijgt niet eens de helft van de kinderen onderwijs.

Voordat men aan het lesgeven toekomt, moeten er eerst nog enige technische problemen overwonnen worden. De problemen hangen vooral samen met het onderwijzend personeel, het lesmateriaal en de lectuur voorziening.

Het onderwijzend personeel moet voor hun taak voorbereid worden. Het onderwijs aan kinderen is anders dan dat van de volwassenen.

Het samenstellen van het lesmateriaal is ook verschillend tussen deze twee.

De bestrijding van het analfabetisme wordt steeds gezien in relatie tot economische en sociale veranderingen.

KERKBERICHT

~~~~~

Een nieuw jaar is begonnen en een nieuw jaar brengt altijd goede voornemens met zich mee. Ook uw kerkeraad is met enthousiasme het nieuwe jaar ingegaan en heeft zich op haar laatste kerkeraadvergadering duchtig beraden over plannen voor het komende jaar. Zoals u weet, is er in het najaar 1969 een Raad van kerken Ooststellingwerf e.o. opgericht, waar ook de hervormde gemeente Boijl lid van is. Om aan de samenwerking tussen de verschillende kerken meer gestalte te geven, besloot uw kerkeraad tot het houden van een occumenische dienst. Wij hebben hierover contact opgenomen met pater Meertens van Oosterwolde, die ook de zorg heeft voor de Rooms Katholieke Parochie Zorgvliet, waartoe ook de Rooms Katholieken te Boijl behoren. Pater Meertens was graag bereid, samen met uw predikante een gezamenlijke dienst van de Rooms Katholieke Parochie Zorgvliet en de Hervormde Gemeente Boijl te leiden. Deze dienst is nu vastgesteld op zondag 8 februari a.s., 's morgens om 10.00 uur in de Hervormde Kerk te Boijl. Van harte hopen wij dat naast de parochianen uit Zorgvliet ook vele Boijligers, of zij nu tot de herv. gemeente behoren of niet, aan deze bijzondere dienst zullen deelnemen. Wij stellen ons voor, na afloop van de dienst met elkaar een kopje koffie te drinken in het catechisatielokaal bij de pastorie om zo elkaar wat nader te ontmoeten en nog wat na te kunnen praten over de dienst.

Op zondag 1 februari hopen wij de nieuwe ambtsdragers in ons midden te bevestigen. Deze bevestiging moest wegens ziekte een hunner n.l. worden uitgesteld. Het is altijd verheugend, wanneer mensen zich bereid verklaren, als ambtsdrager de gemeente te dienen. De gemeente geve, mede door haar tegenwoordigheid in de bevestigingsdienst van deze vreugde blijk!

Op zondag 15 februari hoopt ds. Bergstra uit Appelscha in de dienst voor te gaan; dit vanwege een vacaturebeurt van uw predikante in Haulerwijk.

Ook de dienst van 22 februari zal een bijzonder karakter dragen. Op verzoek van de zondagschool zullen wij dan weer een gezinsdienst houden met de hoogste klas van de zondagschool. Tevens zal deze dienst weer op de band worden opgenomen, wanneer wij hiervoor tevoren opgave ontvangen. Zo mogelijk opgave graag vóór zaterdag 21 februari bij een van de kerkeraadsliden of op de pastorie.

Samengevat zijn de diensten voor de komende maand dus als volgt:
zondag 1 februari 10.00 uur: Da. v.d. Weide,

bevestiging ambtsdragers.

zondag 8 februari 10.00 uur: Oecumenische dienst pater Meertens
da. v.d. Weide

zondag 15 februari 10.00 uur: ds. Bergstra uit Appelscha

zondag 22 februari 10.00 uur: da. v.d. Weide, gezinsdienst

Dan tenslotte over de diensten nog het volgende: Wie de afgelopen zondag in de kerk geweest is, heeft kunnen merken, dat wij de nieuwe psalmberijming gebruikten. Nadat wij de afgelopen maanden al enkele malen bij wijze van proef deze nieuwe berijming gebruikten, heeft de kerkeraad op haar laatste vergadering besloten nu definitief tot het gebruik van de nieuwe psalmberijming over te gaan. In de kerk zijn 25 boekjes hiervan (de z.g. blauwe bundel) aanwezig; deze zijn van de zondagschool, maar de kerkgangers kunnen er tijdens de dienst gebruik van maken. Wanneer u echter liever zelf een eigen exemplaar heeft, dan willen wij ze graag voor u bestellen. Kosten f 2,60 per stuk. Geeft u dit dan even door aan kerkeraad of predikante?

Algemene Kerk-Vergadering: Helaas kan ik u op dit ogenblik nog geen mededeling doen over de agenda, die op de alg. kerkvergadering in mei besproken zal worden. Een dezer dagen zal deze agenda aan de gemeenten worden toegezonden. Wij hopen in Boijl een bespreking over deze agenda te houden op maandag 16 februari a.s. in het catechisatielokaal bij de pastorie, waar wij iedereen, die belangstelling heeft voor al wat de kerk bezighoudt, van harte uitnodigen. Zo mogelijk krijgt u allen vóór de 16e de agenda in de bus.

In memoriam: In één week tijds droegen wij ten grave Wietske van de Pol, echtgenote van S.C. Oosterhof, bij wier heengaan wij mochten horen een woord uit Jeremia 18:1-7 "Zie, als leem in de hand van de pottenbakker, zo zijt gij in Mijn hand, huis Israëls" en Bake Luitzen Jager, bij wiens begrafenis wij stil stonden bij een woord uit psalm 95 "Treedt toe, laten wij ons nederwerpen en ons buigen, knielen voor de Heer onze Maker, want Hij is onze God en wij zijn het volk dat Hij weidt, de schapen Zijner hand". Moge het weten, dat wij, hetzij wij leven, hetzij wij sterven, des Heren zijn, tot troost zijn voor allen, die om hun heengaan treuren.

Financiën: Op de zondagen 1, 8 en 15 februari zal uw gave gevraagd worden voor het werelddiakonaat; op de zondagen 22 februari en 1 maart voor het werk van de zending. Voor beide doeleinden is een nadere aanbeveling welhaast overbodig, mede door de gebeurtenissen van de afgelopen weken in Biafra zijn wij wel weer heel sterk bepaald bij de grote nood, die in verschillende delen van de wereld heerst.

De lijstcollecte voor het kerstfeest van de zondagschool heeft opgebracht f 648,25; de huis-aan huis inzameling van de oudejaarscollecte voor de herv. kerk bracht op f 187,90. Allen, die door hun gaven aan deze mooie bedragen meewerkten én allen, die de gaven ophaalden, hiervoor héél hartelijk dank. Verder ontving ik nog een gift van f 2,-- ter vrije beschikking, ook hiervoor hartelijk dank.

Met een hartelijke groet, in het bijzonder aan zieken en bejaarden,

Domina van der Weide
tel. 252.

J AARVERGADERING PLATTELANDSVROUWEN

=====

Op de eerste bijeenkomst in het nieuwe jaar, wenst presidente Mevr. Marks allen nog een gezegend 1970 toe, en spreekt de wens uit dat het komende jaar ook voor onze afdeling een alleszins goed jaar mag worden.

De dames die de ideeëndag in Oosterwolde hadden bezocht, hielden een tentoonstelling van datgene wat ze daar alzo geleerd hadden. Er waren hele leuke dingen bij, b.v. een fles helemaal beplakt met stukjes van een kapotte spiegel ('t is tegenwoordig geen ramp meer als de spiegel van boven komt, want met een lege fles maak je er nog iets moois van). Ook een lege vimbus beplakt met leuk papier, kan nog dienst doen bij het gasstel voor de afgebrande lucifers. En dan niet te vergeten de kraammand, waar tien cadeautjes in zaten, waarvan de kraamvrouw er elke dag een mocht uitpakken. Echt een leuk idee.

Het jaarverslag werd voorgelzen, evenals het financieel verslag van de penningmeesteresse.

De kascommissie verklaart, dat de boeken in orde zijn bevonden. Dan vertelt Mevr. Post iets over de V.H.V.. Want, aldus pres. er wordt ieder jaar met een collectebus gelopen, maar de meesten weten eigenlijk niet, wat de V.H.V. doet.

Er kan, zo zei mevr. Post, altijd een beroep gedaan worden op de V.H.V., wanneer er iets aangeschaft moet worden en men het financieel eigenlijk niet kan doen. b.w. een invalidenwagentje een duur gehoorapparaat enz.

Ook kan een suikerpatient of een gehandicapte een week met vakantie op kosten van de V.H.V.

Er werd ons meegedeeld, dat het zangkoor van de plattelandsvrouwen is uitgenodigd om in Hilversum te komen zingen.

Daar dat nogal een dure reis is, werd het plan geopperd, om de jaarlijkse reis daaraan vast te koppelen.

Dan volgt de bestuursverkiezing. Aftredend waren mevr. Marks, mevr. v/d Ploeg en mevr. Veen.

Mevr. v/d Ploeg en mevr. Veen werden herkozen. In de plaats van mevr. Marks, die niet herkiesbaar was, werd mevr. Prakken gekozen, die zich van te voren candidaat had gesteld.

Mevr. Marks, die bijna twaalf jaar zitting heeft gehad in het bestuur, eerst als secretaresse, dan als penningmeesteresse, vice presidente en de laatste jaren als presidente, werd heel hartelijk bedankt voor het vele werk wat ze voor de afdeling heeft gedaan.

Onze afdeling heeft heel veel aan haar te danken. Niets was haar ooit te veel. Altijd stond ze klaar. Als er wat gebeuren moest, ging ze, zoals het een goeie presidente betaamt, altijd voorop.

Er werd haar de bondsspeld en een bloemstukje aangeboden.

Mevr. Marks dankte daarna alle leden voor het in haar gestelde vertrouwen, en ze hoopte een trouw en actief lid te mogen blijven. Ook wenste ze mevr. Prakken van harte geluk met haar benoeming.

Na het officiële gedeelte werden er nog enkele leuke spelletjes gedaan, o.a. een pantomimespel en raden maar.

3 KG. WASPOEDER VOOR f 2.50.

Niet alleen goed, naar ook goedkoop.

Als U in de maanden december 1969 en januari 1970 voor minimaal 75 ltr. OK-SUPER-BENZINE tankt krijgt U tegen betaling van één rijksdaalder 3 kg. waspoeder.

Tank dus OK-Super-BENZINE.

En spaar de afleveringsbonnen.

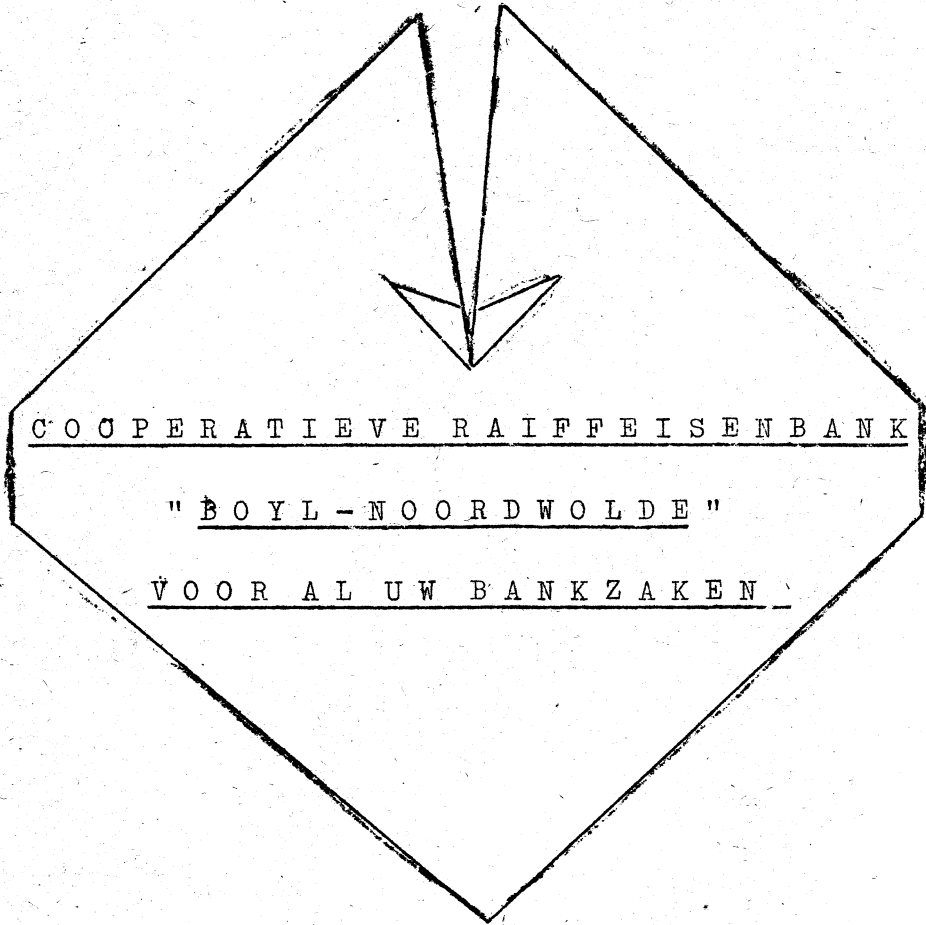
Twee keer VOORDEEL:

1° OK-SUPER-BENZINE voor 57,9 cent per liter.

2° 3 kg. WASPOEDER van f 4,85 voor f 2,50.

Profiteer hiervan.

C.L.C. Boijlerweg 57, Boijl.

COÖPERATIEVE RAIFFEISENBANK

" BOYL-NOORDWOLDE "

VOOR AL UW BANKZAKEN